

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ, ЯК ВПЛИВОВИЙ ФАКТОР НА ПОЛІТИЧНУ СВІДОМІСТЬ

Вінницький національний технічний університет

***Анотація.** Досліджено вплив засобів масової інформації на політичну свідомість. Вивчено роль, місце та функції засобів масової інформації в цілому.*

***Ключові слова:** засоби масової інформації, політична свідомість, громадська думка.*

***Abstract.** The influence of the media on political consciousness. The role, place and functions of the media in general.*

***Keywords:** media, political consciousness, public opinion.*

Актуальність роботи. Актуальність даної теми полягає в тому, що формування масового громадського свідомості і направлений вплив на окремі групи населення є політичними функціями ЗМІ. Вони впливають на громадську думку, формують певну ідеологію в масах, залучають до політичних ідей різні групи осіб. Особливо сильно процес впливу на громадську думку відбувається під час політичних виборів, коли впроваджуються установки, стереотипи, нав'язуються свої цілі і людина спонукається до певної дії. Таким чином, завдяки ЗМІ формується громадська думка-стан масової свідомості, укладає в собі приховане чи явне ставлення різних соціальних спільнот до проблем, подій дійсності.

Мета роботи: розглянути місце і роль ЗМІ в політиці та їх вплив на громадську думку.

Завдання дослідження: 1. Вивчити функції ЗМІ та методи впливу на суспільну свідомість. 2. Провести аналіз підсумків виборів за матеріалами періодичних видань і порівняти їх з результатами опитувань. 3. Вивчити і узагальнити накопичені матеріали з обраної теми, включаючи відомості з історії, соціології, політології та психології.

Засоби масової інформації - це унікальний канал звернення до найширшої аудиторії, засіб постійного контакту між партнерами по діалогу та їх прибічників і противників. Це поле політичного діалогу, де можливі різні маневри, зміни позицій, зміни у стратегії і тактиці, використання величезного багатства засобів кодування і передачі інформації. Засоби масової інформації постають не лише як ініціатор діалогу, але і як дійова особа діалогічного конструювання політичної реальності. Дії ЗМІ спрямовані не на перемогу однієї із сторін, а на досягнення загального позитивного результату. У сучасному суспільстві ЗМІ - це простір демократичного дискурсу, який створює фундаментальні умови вербального і практичного конструювання політичної реальності через комунікативну взаємодію, [1].

Засоби масової інформації виконують різноманітні функції: інформування населення про події, що відбуваються в країні та світі; освіта і соціалізація; реклама в різних її іпостасях. ЗМІ впливають майже на всі сфери й інститути суспільства, включаючи політику, охорону здоров'я, освіту, релігію; є найважливішими інструментами реалізації політичного процесу.

Засоби масової інформації в сучасному політичному процесі постають не лише як провідник інформації, але і як інстанція "називання" та інтерпретації подій. ЗМІ, завдяки своїм величезним можливостям впливу і охоплення аудиторії, створюють не лише думки про події. Вони роблять з події новину, і, поміщаючи дію в символічний простір, інтерпретуючи її, відтворюють подію.

Засоби масової інформації виражають і формують політичну свідомість, яку прийнято розглядати як судження людей, в якому ставлення до подій і явищ виявляється у формі схвалення, осуду або вимоги. Політична свідомість формується в процесі руху інформації в суспільстві,

відображає людське буття, суспільну практику людей і виступає як регулятор діяльності. Вона створюється під впливом буденної свідомості (включаючи соціальну психологію), емпіричних знань, навіть забобонів, а також науки, мистецтва, політики і, зрозуміло, всіх джерел масової комунікації.

Політична свідомість та громадська думка формуються всередині групи людей, що спілкуються між собою, разом з'ясовують суть проблеми, її можливі соціальні наслідки та міркують, які дії необхідно здійснити. Незважаючи на те, що цей процес, безумовно, зачіпає особисті судження, все ж думки індивідів щодо соціальної проблеми за своєю формою та змістом значно залежать від колективного (громадського) обговорення, [2].

Сучасні засоби масової інформації являють собою моделі реальності, альтернативні “картини світу”. ЗМІ в політичній реальності задають простір вибору між альтернативами, полюсами суспільного розвитку. Політична влада ЗМІ полягає у можливості створювати явища силою слова (й образу), представляти моделі й альтернативи політичного розвитку - тобто задавати комунікативні координати для політичної дії. Роль засобів масової інформації в конструюванні політичної реальності полягає у виявленні позицій політиків і презентації політичної аргументації в структурі діалогу.

Влада ЗМІ може бути спрямована на руйнування демократичних інститутів і процесів, а може бути використана для підтримки демократії.

Отже, виражаючи і формуючи політичну свідомість, засоби масової інформації, з одного боку, акумулюють досвід і волю мільйонів, а з другого — впливають не тільки на свідомість, а й на вчинки, групові дії людей.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Роль і місце засобів масової інформації. Режим доступу: <http://info-ok.com.ua/sociologiya/rol-i-misce-zasobiv-masovoji-informaciji>.
2. Вплив засобів масової інформації на формування української національної свідомості. Режим доступу: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej6/txts/07kvvunc.htm>.

Автор доповіді Живелюк Олена Леонівна, ФТЕГП, ст. гр. БТ-12

Науковий керівник Похило Ірина Данилівна, кандидат політичних наук, доцент, Вінницький національний технічний університет, м.Вінниця.